

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
आणि
महात्मा गांधी विद्यागंदिर संचालित,

महाराजा सयाजीराव गायकवाड कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय

मालेगांव कॅम्प ता.मालेगांव जि.नासिक
यांच्या संयुक्त विद्यमाने गुणवत्ता सुधार योजने अंतर्गत
आयोजित मराठी विभागाचे एक दिवसीय

राज्यस्तरीय चर्चासत्र

विषय : स्पर्धा परीक्षांमधील मराठी
शनिवार दि. २३ डिसेंबर २०१७

बुकपोस्ट

मा.प्राचार्य / विभाग प्रमुख / प्राध्यापक

स्वागतोत्सुक

प्रा.ए.जी.नेरकर
मराठी विभागप्रमुख (मो.८५५९८३८६८३)

डॉ.वाय.टी.पवार
प्राचार्य

महाराजा सयाजीराव गायकवाड कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय
मालेगांव कॅम्प ता.मालेगांव जि.नासिक

Tel. No. 91 (2554) 252077 + 91(02554) 251405

Email : msgcollege@rediffmail.com Website: msgcolloge.org

Scanned with
CamScanner

आमचे महाविद्यालय :

महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचलित महाराजा सयाजीराव गायकवाड कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, मालेगांव कॅम्प ता.मालेगांव जि.नासिक हे सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्न असलेले नाशिक जिल्ह्यातील एक अग्रगण्य महाविद्यालय आहे.

महाराष्ट्र राज्याचे भाग्यविधाते कर्मवीर भाऊसाहेब हिरे यांच्या दूरदृष्टीकोनातून बहुजनांच्या शैक्षणिक विकासासाठी महात्मा गांधी विद्यामंदिर या संस्थेची स्थापना केल्यानंतर १९५९ मध्ये आजचे महाराजा सयाजीराव गायकवाड महाविद्यालय अस्तित्वात आले. कर्मवीर भाऊसाहेब हिरे यांच्यानंतर संस्थेची धुरा लोकनेते व्यंकटराव हिरे यांनी समर्थपणे सांभाळून संपूर्ण जिल्ह्याभरात संस्थेचे जाळे विकसित केले व दया-सोऱ्यात राहणाऱ्या आदिवासी गिरीजापूरपर्यंत शिक्षणाची गंगा पोहोचवली. त्यानंतरच्या काळात मा.पुण्याताई हिरे, मा.डॉ.प्रशांतदादा हिरे व सद्यस्थितीत मा.डॉ.अपूर्वभाऊ हिरे व मा.डॉ.अद्वयआबा हिरे यांच्या समर्थ नेतृत्वाखाली पूर्वप्राथमिक ते पदव्युत्तर संशोधन केंद्र, शाळा, महाविद्यालये, व व्यावसायिक महाविद्यालये असे विविध ८७ शैक्षणिक एकके (युनिट) कार्यरत आहे.

आज आमच्या महाविद्यालयात ७००० च्या वर विद्यार्थी शिक्षण घेत असून महाविद्यालयात ६ विषयांसाठी (रसायनशास्त्र, प्राणिशास्त्र, पदार्थविज्ञान, हिंदी, वाणिज्य व भूगोल) संशोधन केंद्र, १० विषयांचे पदव्युत्तर विभाग तर १२ विषयांचे पदवी विभाग कार्यरत आहेत. याबरोबरच उच्चविद्याभिमूषित प्राध्यापकांचे विद्यार्थ्यांना नेहमीच मार्गदर्शन मिळत असल्याने आमचे विद्यार्थी स्वयंयुक्तिकाबरोबरच सामाजिक विकासासाठी नेहमीच अग्रेसर असतात.

आमचे प्रेरणास्थान

मा.डॉ.प्रशांतदादा हिरे

मा.मंत्री - परिवहन व राजशिताचार, महाराष्ट्र राज्य
जनरल सेक्रेटरी, महात्मा गांधी विद्यामंदिर

मा.आनंदार डॉ.अपूर्वभाऊ हिरे

तालिका समायोक्त, महाराष्ट्र राज्य विधान परिषद आणि
समन्वयक, महात्मा गांधी विद्यामंदिर

मा.डॉ.अद्वयआबा हिरे

चेअरमन, ना.जि.ओ.संघ
विश्वस्त, महात्मा गांधी विद्यामंदिर

संयोजन समिती

प्रा.ए.जी.नेरकर
समन्वयक

प्राचार्य डॉ.वाय.टी.पवार
अध्यक्ष

प्रा.डॉ.सी.एम.निकम
उपप्राचार्य

श्री.आर.एच.शेखार
कुलसचिव

प्रा.पी.ए.अहिरे
उपप्राचार्य

प्रा.डॉ.शैलजा पाटील
प्रा.डॉ.रमेश मराठे

प्रा.जी.जे.भामरे
प्रा.विद्या सुर्वे

प्रा.डॉ.विनोद गोरवाडकर

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
आणि
महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचलित,

महाराजा सयाजीराव गायकवाड कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय

मालेगांव कॅम्प ता.मालेगांव जि.नासिक
यांच्या संयुक्त विद्यमाने गुणवत्ता सुधार योजने अंतर्गत
आयोजित
मराठी विभागाचे एक दिवसीय

राज्यस्तरीय चर्चासत्र

विषय : स्पर्धा परीक्षांमधील मराठी
शनिवार दि. २३ डिसेंबर २०१७

स्वागतोत्सुक

प्रा.ए.जी.नेरकर
मराठी विभागप्रमुख (मो.८५५९८२८६८३)

डॉ.वाय.टी.पवार
प्राचार्य

महाराजा सयाजीराव गायकवाड कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय

मालेगांव कॅम्प ता.मालेगांव जि.नासिक

Tel. No. 91 (2554) 252077 + 91(02554) 251405

Email : msgcollege@rediffmail.com Website: msgcollege.org

मराठी विषयाचे चर्चासत्र

शनिवार दि. २३ डिसेंबर २०१७

मा.प्राचार्य / प्राध्यापक / विद्यार्थी,

महाराजा सयाजीराव गायकवाड महाविद्यालयाच्या मराठी विभागातर्फे एकदिवसीय राज्यस्तरीय चर्चासत्र आयोजित करतांना आम्हांला विशेष आनंद होत आहे. सध्याच्या महाविद्यालयीन युवक युवतींच्या जीवनात स्पर्धा परीक्षांचे विशेष महत्त्व आहे. स्पर्धा परीक्षांच्या माध्यमातून आयुष्याला एक सुबद्ध वळण लावण्याची संधी कोणालाही मिळू शकते. पण या परीक्षांचा राज्य व देश पातळीवर विचार करावयाचा झाला तर मराठी विद्यार्थ्यांचे यामधील प्रमाण अत्यल्प दिसून येते. मराठी भाषेला दिले जाणारे दुय्यम स्थान ही देखील यामधील खेदजनक बाब आहे. हा सारा विचार करून स्पर्धा परीक्षांमधील मराठी हा विषय या चर्चासत्रासाठी निश्चित केला आहे. या विषयासोबतच पुढील उपविषयांवर आपणास निबंध पाठवायचे आहेत.

शोधनिबंधासाठी उपविषय

- १) स्पर्धा परीक्षांचे स्वरूप आणि मराठीचे उपयोग
- २) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग परीक्षेसाठी मराठी
- ३) केंद्रीय लोकसेवा आयोग परीक्षेसाठी मराठी
- ४) स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी साहित्याचे वाचन
- ५) स्पर्धा परीक्षांसाठी मराठी विषयांचे अभ्यासक्रम
- ६) मराठीचे व्याकरण आणि स्पर्धा परीक्षा
- ७) स्पर्धा परीक्षांसाठी मराठीचा अभ्यास कसा करावा?
- ८) प्रशासनाची मराठी / प्रशासनिक मराठी
- ९) पदवीस्तरीय मराठीचे अभ्यासक्रम : वास्तव आणि अपेक्षा (स्पर्धा परीक्षेच्या दृष्टीने)
- १०) स्पर्धा परीक्षांसाठीच्या प्रश्न पत्रिकेतील मराठी आणि मराठीच्या प्रश्नपत्रिका

शोधनिबंध पाठविण्याकरीता सूचना

वरील विषयांच्या अनुषंगाने विहित स्वरूपातील शोधनिबंध असावेत. यु.जी.सी. मान्यताप्राप्त आंतरराष्ट्रीय शोधनियतकालिक रिसर्च जर्नी आय.एस.एस.एन. २३४६ - ७१४३ इमॅकट फॅक्टर ३.४५२ या मध्ये शोधनिबंध प्रकाशित केले जाणार आहेत. आपले शोधनिबंध एम.एस.वर्ड फाईल फॉन्ट डी.व्ही.टी.टी. सुखेख कृतीदेव फॉन्ट साईज १५, गुगल मराठी युनिकोड फॉन्ट साईज १२ मध्ये टाईप करून vsurve@gmail.com / nagaraweekly@gmail.com या ईमेल पर्यावर दि. १५ डिसेंबर पर्यंत पाठवावेत. vsurvebore@gmail.com

नोंदणी शुल्क

प्राध्यापक रु. ५०० /- ,संशोधक विद्यार्थी रु. ३००/- विद्यार्थी रु. १००/- नोंदणी शुल्काचा डी.डी.प्राचार्य, म.स.गा.महाविद्यालय, मालेगांव कॅम्प या नावाने काढावा किंवा देना बँक मालेगांव कॅम्प येथील खाते क्रमांक 062311001096 IF C-BKDN0520623 या मध्ये ऑनलाईन जमा करून आयोजकांना तसे नोंदित करावे.

कार्यक्रम पत्रिका

सकाळी ९:३० वा. अल्पोपहार व नांवनोंदणी

उद्घाटन

उद्घाटक मा.डॉ.अशोक पितांबर खेरनार
अधिष्ठाता कला विद्याशाखा, उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
अध्यक्ष - मा.डॉ.वाय.टी.पवार
प्राचार्य म.स.गा. महाविद्यालय, मालेगांव

सकाळी १०:३० वा

प्रथम सत्र
व्याख्याते डॉ.बाळकृष्ण लकीत
सी.टी.बोर महाविद्यालय, शिरूर, जि.पुणे

सकाळी ११:३० वा

द्वितीय सत्र
व्याख्याते - डॉ.रविंद्र डोंगर पाटील
व्ही.एन.नाईक महाविद्यालय, शहादा

सकाळी १२:३० वा

भोजन

दुपारी १:३० वा

तृतीय सत्र

व्याख्याते - डॉ.कैलास अंबुरे
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद

दुपारी २:३० वा.

चतुर्थ सत्र

व्याख्याते - डॉ.सुनिल देसले
कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, दहिवेल, साक्री

दुपारी ३:३० वा.

चहापान

दुपारी ४:०० वा.

समारोप

प्रमुख अतिथी - डॉ.पृथ्वीराज तौर,

स्वामी रामानंद तीर्थ विद्यापीठ, नांदेड

निबंध वाचक

डॉ.जितेंद्र गिरासे, डॉ.संजय खेरनार, डॉ.राहुल पाटील, डॉ.दिलीप पवार
डॉ.राजेंद्र सांगळे, डॉ.भाऊसाहेब गमे, डॉ.किरण पिंगळे, डॉ.प्रकाश शेवाळे
डॉ.सोमनाथ पावडे, डॉ.अरुण पाटील, डॉ.व्ही.टी.थोरात, प्रा.सुनिल जाधव,
प्रा.भारती कापडणीस, डॉ.शैलजा पाटील

महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचलित
म.स.गा. कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय,
मालेगाव-कॅम्प जि.नाशिक

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ आणि महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचलित म. स. गा.
महाविद्यालय मालेगाव-कॅम्प यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित गुणवत्ता सुधार योजनेतर्गत,
मराठी विभाग व वनस्पतीशास्त्र विभाग यांचे एक दिवसीय राज्यस्तरीय
चर्चासत्र/कार्यशाळा- दिनांक २३ डिसेंबर-२०१७

- * शाब्दिक स्वागत :
- * दिपप्रज्वलन व प्रतिमा पूजन : मान्यवरांच्या हस्ते
- * प्रास्ताविक : १) प्रा.वाय.डी.सोनवणे (वनस्पतीशास्त्र)
२) प्रा.ए.जी.नेरकर (मराठी)
- * सत्कार : १. डॉ.अशोक खैरनार
२. डॉ.डी.ए.पाटील
३. मा.डॉ.अद्वयआबा हिरे-पाटील
४. मा. बी.के. देवरे
५. मा. प्राचार्य डॉ.वाय.टी.पवार
- * परिचय- (डॉ.स्नेहल मराठे) : १) डॉ. अशोक खैरनार
(अधिष्ठाता कला विभाग, उ.म.वि. जळगाव)
(डॉ.पी.एस.पाटील) २) डॉ. डी. ए. पाटील
(माजी अधिष्ठाता, विज्ञान शाखा उ.म.वि. जळगाव)
- * बीजभाषण : १) डॉ. अशोक खैरनार (मराठी)
: २) डॉ. डी.ए.पाटील (वनस्पतीशास्त्र)
- * प्रमुख अतिथी मनोगत : १) मा.डॉ.अद्वय आबा हिरे-पाटील
२) मा. बी.के. देवरे
- * अध्यक्षीय मनोगत : मा.प्राचार्य डॉ.वाय.टी.पवार
- * आभार प्रदर्शन : डॉ.वाय.सी.शास्त्री
- * सूत्रसंचलन : प्रा. विद्या सुर्वे

स्पर्धा परीक्षांमध्ये मराठीचे महत्त्व अनन्यसाधारण -डॉ.अशोक खैरनार

मालेगांव:- सध्याच्या कालखंडात उच्च शिक्षणाकडे तरूण पिढी आकर्षित झालेली आहे. तरी सातत्याने राष्ट्रीय व राज्यस्तरावर होणाऱ्या स्पर्धा परीक्षांचे आयोजन व त्यातील मराठी भाषेचा वापर अनन्यसाधारण महत्त्वाचे असल्याचे प्रतिपादन उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे कला शाखेचे अधिष्ठाता प्रा.डॉ.अशोक खैरनार यांनी केले. येथील महाराजा सयाजीराव गायकवाड महाविद्यालयाच्या मराठी विभागातर्फे आयोजित 'स्पर्धा परीक्षांमधील मराठी' या विषयावरील एक दिवसीय राज्यस्तरीय चर्चासत्रामध्ये बीजभाषक या नात्याने ते बोलत होते.

व्यक्तीमत्त्व विकास आणि स्पर्धा परीक्षा यांचा परस्पर संबंध अत्यंत घनिष्ठ आहे. त्यामुळे स्पर्धा परीक्षांचा अभ्यास करतांनाच विविध ज्ञानशाखांचा सखोल परिचय विद्यार्थ्यांना होत असतो. त्या पार्श्वभूमीवर मराठी भाषेतून विद्यार्थी यश प्राप्त करू शकतो असेही ते पुढे म्हणाले.

प्रारंभी दीपप्रज्वलनानंतर कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक मराठी विभागप्रमुख प्रा.ए.जी.नेरकर यांनी केले. पाहुण्यांचा परिचय प्रा.डॉ.स्नेहल मराठे यांनी केला.

कार्यक्रमास प्रमुख पाहुणे म्हणून महात्मा गांधी विद्यामंदिर संस्थेचे उपाध्यक्ष श्री.बी.के.देवरे हे तर उपाध्यक्षपदी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.वाय.टी.पवार हे उपस्थित हाते. आपल्या अध्यक्षीय मनोगतातून त्यांनी चर्चासत्रास आपल्या शुभेच्छा व्यक्त करून मराठी भोषेवरील प्रेम अधिकाधिक वाढविण्याचे आवाहन केले.

विशेष अतिथी म्हणून महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य डॉ.सी.एम.निकम, प्रा.पी.ए.अहिरे, कुलसचिव रघुनाथ शेलार तसेच मराठीचे अभ्यासक डॉ.बाळकृष्ण लळीत, डॉ.रविंद्र पाटील, डॉ.कैलास अंभुरे, डॉ.सुनील देसले व डॉ.पृथ्वीराज तौर उपस्थित होते. पाहुण्यांचा सत्कार प्रा.डॉ.शैलजा पाटील, प्रा.जी.जे.भामरे, प्रा.डॉ.विनोद गोरवाडकर, यांनी केला तर सुत्रसंचालन प्रा.विद्या सुर्वे यांनी केले. चर्चासत्रास चार जिल्ह्यातील विविध महाविद्यालयातील अभ्यासक व संशोधकांनी हजेरी लावली.

यांची मोटारसायकल चोरीस गेली आहे.
वी स्प्लेंडर प्रो (एमएच ४१ एएच २६४०)
आहे.

सकाळ

नाशिक, सोमवार,
२५ डिसेंबर २०१७

४

मालेगाव कॅम्प : मसगा महाविद्यालयात राज्यस्तरीय चर्चासत्रात बोलताना डॉ. अशोक खैरनार. शेजारी वाय. टी. पवार आदी.

‘स्पर्धा परीक्षांमध्ये मराठी भाषेचे महत्त्व अनन्यसाधारण’

सकाळ वृत्तसेवा

मालेगाव कॅम्प, ता. २४ : सध्या स्पर्धेचे युग असून, युवा पिढी उच्चशिक्षणाकडे आकर्षित झाली आहे. सातत्याने विविध राष्ट्रीय व राज्य स्पर्धांचे संयोजन होत असल्याने यात मराठी भाषेचा वापर महत्त्वपूर्ण आहे, असे प्रतिपादन उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या कला शाखेचे अधिष्ठाता डॉ. अशोक खैरनार यांनी केले.

मसगा महाविद्यालयाच्या स्पर्धा परीक्षांमधील मराठी या विषयावरील एकदिवसीय राज्यस्तरीय चर्चासत्रात बीजभाषक म्हणून ते बोलत होते. डॉ. खैरनार म्हणाले, की व्यक्तिमत्त्व विकास व स्पर्धा परीक्षा यांचा घनिष्ट

परस्परसंबंध आहे. अभ्यास करताना विविध ज्ञानशाखांचा सखोल परिचय होत असतो. या पार्श्वभूमीवर मराठी भाषेतून विद्यार्थी यश प्राप्त करू शकतो. या वेळी संस्थेचे उपाध्यक्ष बी. के. देवरे, प्राचार्य डॉ. वाय. टी. पवार, उपप्राचार्य डॉ. सी. एम. निकम, प्रा. पी. ए. अहिरे, कुलसचिव रघुनाथ शेलार, डॉ. बाळकृष्ण लळीत, रवींद्र पाटील, मराठीचे ख्यातनाम समीक्षक डॉ. कैलास अंधारे, डॉ. पृथ्वीराज तौर, डॉ. सुनील देसले उपस्थित होते. प्रा. ए. जी. नेरकर यांनी प्रास्ताविक केले. डॉ. स्नेहल मराठे यांनी परिचय करून दिला. विद्या सुर्वे यांनी सूत्रसंचालन केले. या कार्यक्रमासाठी शैलजा पाटील, जी. जे. भामरे, विनोद गोरवाडकर यांनी पुढाकार घेतला.

स्पर्धा परीक्षांत मराठीचे महत्त्व अनन्य साधारण

मसगात आयोजित राज्यस्तरीय चर्चासत्रात अधिष्ठाता प्रा. खैरनार यांचे प्रतिपादन

■ मालेगाव । दि. २५ प्रतिनिधी

विज्ञान-तंत्रज्ञानाचे युग अवतरल्याने सध्या उच्च शिक्षणाकडे तरुणांपिढी आकर्षित झाली असली तरी राष्ट्रीय व राज्यस्तरीय होणाऱ्या स्पर्धा परीक्षांचे आयोजन व त्यातील मराठी भाषेचा वापर अनन्य साधारण असे महत्त्व राखून असल्याचे प्रतिपादन उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ कला शाखेचे अधिष्ठाता प्रा. डॉ. अशोक खैरनार यांनी येथे बोलताना केले.

येथील महाज्ञान सयाजीराव गायकवाड महाविद्यालय मराठी विभागातर्फे आयोजित स्पर्धा परीक्षांमधील मराठी या विषयावरील एकदिवसीय राज्यस्तरीय चर्चासत्रामध्ये बीजभाषक म्हणून प्रा. डॉ. खैरनार बोलत होते. प्राचार्य डॉ. वाय. टी. पवार हे कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी तर म. गांधी विद्यामंदिर संस्थेचे उपाध्यक्ष बी. के. देवरे प्रमुख अतिथी म्हणून या चर्चासत्रास उपस्थित होते.

व्यक्तीमत्त्व विकास आणि स्पर्धा परीक्षा यांचा परस्पर संबंध अत्यंत घनिष्ट असल्याचे स्पष्ट करत प्रा. डॉ. खैरनार पुढे म्हणाले, विद्यार्थ्यांना विविध ज्ञानशाखांचा सखोल परिचय होत असतो. त्यामुळे मिळणाऱ्या ज्ञानातून मराठी भाषेत विद्यार्थी यश प्राप्त करू शकतात. विद्यार्थ्यांनी सदैव संगोपक वृत्ती बाळगणे व विषयाचा सखोलतेने अभ्यास करत ते समजून घेणे आवश्यक असल्याचे त्यांनी शेवटी बोलताना सांगितले.

यावेळी अध्यक्षस्थानावरून मार्गदर्शन करताना प्राचार्य डॉ. वाय. टी. पवार यांनी चर्चासत्रास शुभेच्छा देत मराठी भाषेवरील प्रेम अधिकाधिक वाढविण्याचे आवाहन केले. वाचन व लिखाणाच्या सराव व्यक्तीमत्त्वाचा विकास घडविण्यासाठी मदत करीत असतो. त्यामुळे वाचनाचा छंद विद्यार्थ्यांनी जोपासला पाहिजे. स्पर्धा परीक्षांमध्ये तुमच्या ज्ञानाची परीक्षा होत असते. त्यामुळे मराठी भाषेवरील प्रेम

तुमच्या यशाचा मार्ग निश्चिंक करणार असल्याचे प्रा. डॉ. पवार यांनी शेवटी बोलताना सांगितले. प्रांभी उपस्थित मान्यवरांच्या हस्ती दीपप्रज्वलन करण्यात येवून राज्यस्तरीय चर्चासत्राचा शुभारंभ केला गेला. मराठी विभागप्रमुख प्रा.

ए.जी. नेरकर यांनी प्रास्ताविक करत स्पर्धा परीक्षांमधील मराठी या विषयावर चर्चासत्र घेण्यामागचा उद्देश विषद केला. प्रा. डॉ. स्नेहल मराठे यांनी प्रमुख अतिथींचा परिचय करून दिला. या चर्चासत्रास विशेष अतिथी म्हणून उपप्राचार्य डॉ.

सी.एम. निकम, प्रा. पी.ए. अहिरे, कुलसचिव रघुनाथ शेलार यांच्यासह मराठी अभ्यासक डॉ. बाळकृष्ण ललित, डॉ. रविंद्र पाटील, डॉ. कैलास अंधारे, डॉ. सुनील देसले, डॉ. पृथ्वीराज तौर उपस्थित होते. प्रा. डॉ. शैलजा पाटील, प्रा. जी. जे.

भामरे, विनोद गोरवाडकर यांनी प्रमुख अतिथींचा सत्कार केला. सूत्रसंचालन प्रा. विद्या सुर्वे यांनी केले. या चर्चासत्रास चांगला जिव्हाळातील विविध महाविद्यालयातील अभ्यासक व संशोधक उपस्थित होते.

मोटरसायकल

नाशिक । सिटी सेंट्रल कलेली दुचाकी चोरट्यांनी घडली. वापरकर्त्यांनी रागावू आहे. या प्रकरणी पोलीस बाय रकत दाखल केली आहे. सेंट्रल मॉलच्या घाटीच्या मॉरिंगमोरील नदी किन ६२१७७) पार्क केली आ हवालदार बोळे करीत उ बोट्यांचे प्रमाण वाढले करावा, अशी मागणी

सत्यमेव

पार्श्व

नाशिक । दि. २५

अभिनेता आ फाऊंडेशननेचे गुरुवारासुत (आणि सिरा ता स्पर्धेत सहभागी दौरा करणार स्वयंसेवक न महत्त्व, पा करण्यासार करावाची

Impact Factor – 3.452

ISSN – 2348-7143

INTERNATIONAL RESEARCH FELLOWS ASSOCIATION

RESEARCH JOURNEY

Multidisciplinary International E-research Journal

PEER REFREED & INDEXED JOURNAL

January-2018

SPECIAL ISSUE-XXXV

स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी

संपादक मंडळ :

विशेषांक कार्यकारी संपादक

प्रा. अर्जुन नेरकर

डॉ. शैलजा पाटील

प्रा. गजानन भामरे

डॉ. स्नेहल मराठे

प्रा. विद्या सुर्वे

डॉ. विनोद गोरवाडकर

मुख्य संपादक :

डॉ. धनराज धनगर

RESEARCH JOURNEY
CamScanner

This journal is indexed in :

- UGC Approved Journal List No. 40705 & 44117
- Scientific Journal Impact Factor (SJIF)
- Cosmoc Impact Factor (CIF)
- Global Impact Factor (GIF)
- Universal Impact Factor (UIF)
- International Impact Factor Services (IIFS)
- Indian Citation Index (ICI)
- Dictionary of Research Journal Index (DRJI)

SWATIDHAN PUBLICATIONS

RESEARCH JOURNEY' International Multidisciplinary E- Research Journal

Impact Factor - (CIF) - 3.452, (SJIF) - 3.009, (GIF) - 0.676 (2013)

Special Issue 35 : स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी

UGC Approved No. 40705 & 44117

ISSN :

2348-7143

January

2018

Impact Factor – 3.452

ISSN – 2348-7143

INTERNATIONAL RESEARCH FELLOWS ASSOCIATION'S

RESEARCH JOURNEY

Multidisciplinary International E-research Journal

PEER REFREED & INDEXED JOURNAL

January-2018

SPECIAL ISSUE-XXXV

स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी

संपादक मंडळ

विशेषांक कार्यकारी संपादक

प्रा. अर्जुन नेरकर

डॉ. शैलजा पाटील

प्रा. गजानन भामरे

डॉ. स्नेहल मराठे

प्रा. विद्या सुर्वे

डॉ. विनोद गोरवाडकर

मुख्य संपादक

डॉ. धनराज धनगर

SWATIDHAN INTERNATIONAL PUBLICATIONS

For Details Visit To : www.researchjourney.net

© All rights reserved with the authors & publisher

Price : Rs. 225/-

Website – www.researchjourney.net

Email - researchjourney2014@gmail.com

Scanned with
CamScanner

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	शोधनिबंधाचे शीर्षक	लेखक/लेखिका	पृ.क्र.
@	संपादकीय	- डॉ. धनराज धनगर	०४
१	पदवीस्तरीय मराठीचे अभ्यासक्रम : वास्तव आणि अपेक्षा	- डॉ. जितेंद्र गिरासे	०५
२	स्पर्धा परीक्षांमधील 'अनिवार्य मराठी' आणि तिचे स्वरूप	- डॉ. राजेंद्र सांगळे	०९
३	स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी	- डॉ. बाळकृष्ण लळीत	१३
४	मराठी व्याकरण आणि स्पर्धा परीक्षा	- डॉ. आनंदा सोनवणे	१८
५	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग परीक्षेसाठी मराठी	- डॉ. नामदेव माळी	२८
६	स्पर्धा परीक्षा व मराठीचा अभ्यासक्रम	- डॉ. किरण पिंगळे	३३
७	यु.पी.एम.सी. परीक्षेतील मराठी साहित्याचा अभ्यासक्रम	- डॉ. रत्नमाला गोरे	३७
८	राज्यसेवा मुख्य परीक्षेतील मराठी विषयाच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	- डॉ. सचिन गिरी	३९
९	मराठी ज्ञानभाषा व व्यवहारभाषा द्विगुण्यासाठी ...!	- डॉ. मधुकर मोकाशी	४१
१०	स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी साहित्याचे वाचन	- डॉ. एस. आर. खैरनार	४८
११	स्पर्धा परीक्षेत मराठी विषयाचे महत्त्व	- प्रा. मिलिंदकुमार देवरे	५१
१२	स्पर्धा परीक्षांमधील मराठी भाषेचे योगदान	- प्रा. अर्जुन नेरकर	५५
१३	स्पर्धा परीक्षा आणि सामान्य ज्ञानविषयक मराठी साहित्य	- प्रा. गजानन भामरे	५७
१४	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग परीक्षेसाठी मराठी	- डॉ. वाल्मिक आढावे	५९
१५	स्पर्धा परीक्षा, मराठी भाषा आणि साहित्य	- छाया कदम-पवार	६३
१६	स्पर्धा परीक्षांमध्ये मराठी विषयाचे महत्त्व	- सोनाली लोकडे	६६
१७	पदवीस्तरीय मराठीचे अभ्यासक्रम वास्तव आणि अपेक्षा	- प्रा. अनंत मोगल	६७
१८	प्रशासनिक मराठी आणि तिचा विकास	- डॉ. जितेंद्र गिरासे, प्रा. ममता भारुडे	६९
१९	स्पर्धा परीक्षेतील निबंध लेखनाचे स्वरूप	- डॉ. स्नेहल मराठे	७५
२०	स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी	- अनिता रानवळकर	७७
२१	स्पर्धा परीक्षेतील मराठी भाषेचे महत्त्व	- श्री जयवंत कट्यारे	७९
२२	Literature: A Gracious Way for Success in Career and Life	- Prof. M. S. Bhandari	८१
२३	The Role of Marathi Language in MPSC	- Prof. R.V. Tribhuvan	८४

या अंकाचे सर्व अधिकार प्रकाशकांनी स्वतःकडे राखून ठेवलेले आहेत. लेखांचे अधिकार प्रकाशक आणि संबंधित लेखकांशी समान असून शोध निबंधातील मते ही संबंधित लेखाच्या लेखकांची वैयक्तिक मते आहेत. त्या मतांशी संपादक व प्रकाशक सहमत असतीलच असे नाही. लेखांच्या मूळ संहितेची सर्व जबाबदारी संबंधित लेखकांची आहे.

©प्रकाशक : सौ. स्वाती धनराज सोनवणे, संचालिका, स्वातीधन इंटरनॅशनल पब्लिकेशन्स, (येवला) नाशिक.
Email : swatidhanrajs@gmail.com Website : www.researchjourney.net Mobile : 9665398258

Scanned with
CamScanner

Website - www.researchjourney.net

Email - researchjourney2014@gmail.com

स्पर्धा परीक्षांमधील मराठी भाषेचे योगदान**प्रा. ए.जी. नेरकर**

म. स. गा. महाविद्यालय, मालेगाव कॅम्प

९७६५३६२७७०

ई-मेल : nerkarag2013@gmail.com

आजचा विद्यार्थी विविध माध्यमांतून ज्ञानग्रहण करून स्वतःला स्पर्धापरिक्षांसाठी तयार करत आहे. प्रथम लेखी परीक्षा आणि त्यानंतर मौखिक परीक्षा अशा प्राधान्यक्रमानुसार विद्यार्थी परीक्षा देण्यासाठी स्वतःला सक्षम करत आहे. स्पर्धापरिक्षा म्हणजे विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तीमत्वाच्या बौद्धिक व निर्णयक्षमतेचे मूल्यमापन होय.

ज्ञानार्जन व अभिव्यक्ती ही स्पर्धापरिक्षांची दोन मानके आहेत. ज्ञानार्जनाची प्रक्रिया जन्मापासूनच सुरु होते आणि जीवनचक्रात आवश्यक तेथे अभिव्यक्त होते, नवनविन अनुभवांनी संपन्न व संवर्धित होते. स्पर्धापरिक्षांची तयारी म्हणजे अर्जित ज्ञान आपल्या व्यक्तीमत्त्व वैशिष्ट्याने अभिव्यक्त करणे होय. या ज्ञानार्जनाच्या ते अभिव्यक्तीच्या प्रवासात मुळ आणि महत्वाचे साधन आहे. आपल्या एकूण व्यक्तीमत्वाच्या जडणघडणीत सर्व भाषांमध्ये मातृभाषेचा सिंहाचा वाटा आहे. मातृभाषेतून ज्ञानार्जन व अभिव्यक्ती सहजसुलभ आणि कमी वेळात होते हे विज्ञानानेही मान्य केले आहे. या दृष्टीकोनातून आपली मातृभाषा मराठी ही आपल्या विचार प्रक्रियेत महत्वाची भूमिका बजावते हे निर्विवाद सत्य आहे.

स्पर्धा परिक्षांमध्ये विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तीमत्वाचे बौद्धिक भावनिक व वैचारिक अशा विविध स्तरांवर मूल्यमापन केले जाते. व्यक्तीमत्त्व हे कौटुंबिक व सामाजिक संस्कारातून साकारात असते. मराठी वाङ्मय अगदी बालपणापासून आपले व्यक्तीत्व घडवत आले आहे त्याचा विकास करत आले आहे.

व्यक्तीमत्त्व समृद्ध करण्यासाठी मराठी वाङ्मयाचे अध्ययन हा एक उत्तम पर्याय आहे. वाङ्मय हा सामाजिक जीवनाचा आरसा असतो. मराठी वाङ्मयाचा अभ्यास विद्यार्थ्यांचे अनुभवविश्व संपन्न करतो. त्याद्वारे त्याचा बौद्धिक व भावनिक स्तर उंचावतो.

स्पर्धापरिक्षेचा विद्यार्थी हा परिक्षार्थी असतो यात शंका नाही. स्पर्धापरिक्षा व सामान्यज्ञान यांचा निकटचा संबंध जोडला गेलेला आहे त्यामुळे विद्यार्थी मराठी भाषेच्या अभ्यासाला दुय्यम स्थान देतो हे मान्य करायला हवे. वास्तविक स्पर्धापरिक्षांमध्ये मराठी या विषयावर प्रश्न विचारले जातात त्यासाठी मराठीचा शास्त्रशुद्ध अभ्यास करणे गरजेचे आहे. व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठीवर आधारित प्रश्न परिक्षांत प्रामुख्याने विचारले जातात.

उदा. मराठी भाषेतील म्हणी व वाक्प्रचार यांचा अर्थ आणि त्यांचा वाक्यात उपयोग. मराठी भाषेची वाक्यरचना व सर्वसामान्य शब्दसंग्रह. मराठी व्याकरणातील विविध रस व अलंकार, समास, अव्यय, नाम व नामाचे प्रकार, त्याचप्रमाणे शुद्धलेखन व विरामचिन्हांवर आधारित प्रश्न विचारले जातात.

त्याचप्रमाणे इंग्रजी शब्द व वाक्यांचे भाषांतर विचारले जाते. साहित्यिकांची टोपणनावे विचारली जातात. साहित्य क्षेत्रांती पुरस्कार व त्यासंबंधी माहितीवर आधारित प्रश्न विचारले जातात.

सामान्य ज्ञान परिक्षेत दैनंदिन घटना, नेहमीचे अनुभव, धर्म, साहित्य राजकारण व सामाजिक क्षेत्रांतील महान व्यक्तींचे यावरही प्रश्न विचारले जातात.

बुद्धिमापनविषयक प्रश्नांत उमेदवार किती लवकर व अचूकपणे विचार करू शकतो हे आजमावण्यासाठीचे प्रश्न विचारले जातात. मुलाखत किंवा मौखिक परिक्षेत ज्या विविध कौशल्ये मराठी भाषेच्या

अध्ययनातून समृद्ध करता येतात. निबंधलेखन व लघुचर्चा प्रश्नांमुळे विद्यार्थ्यांमध्ये मुद्देसुदपणा विकसित होत असतो. विचारप्रक्रियेला चालना मिळते. विविधप्रकारच्या लेखन प्रकारांतून कल्पकता, नवनिर्मिती, सृजनशीलता या कौशल्यांचा विकास होतो.

निर्णय क्षमता व नैतिकता या मूल्यांची रुजवणूक व संवर्धन संतसाहित्य व प्राचिन वाङ्मयाच्या अभ्यासातून होत असते. अनुभवांवरून समृद्ध बनत जाते संवादकौशल्य विकसित होते. या सर्व गोष्टींमुळे विद्यार्थ्यांचा आत्मविश्वास बळावतो व मौखिक परीक्षा सहजतेने देवू शकतो. मुलाखत किंवा मौखिक परीक्षा हा स्पर्धापरिक्षेतील महत्वाचा व यशाच्या अगदी जवळ नेऊन सोडणारा टप्पा आहे.

अशा प्रकारे मराठी भाषेचे अध्ययन विद्यार्थ्यांला लेखी व मौखिक परीक्षा देणेस पात्र तर बनवतेच पण त्यानंतर ही यशस्वी विद्यार्थ्यांना प्राप्त पदाला न्याय देण्याची क्षमता प्रदान करणारे समृद्ध व्यक्तीमत्त्वही देते.

वरिल सर्व बाबी लक्षात घेता मराठी भाषेचे स्पर्धा परिक्षांमधील योगदान इतर विषयांच्या तुलनेत कमी नाही हे मान्य करावेच लागेल.

